

Afz. NGV afd. Utrecht
Vogelaarsweide 3
3437 DD Nieuwegein

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

1917 Kiesgerechtigde vrouwen voor het stembureau in gemeentehuis Abcoude

www.ontdekjouwverhaal.nl

Stichtse Heraut

Tijdschrift van de NGV afdeling Utrecht

33e Jaargang, nummer 2 – april 2021

De STICHTSE HERAUT verschijnt in februari, april, augustus en november.
ISSN nummer 2542-4076

Bijdragen voor het volgende nummer, zo mogelijk met een illustratie, worden gaarne ingewacht één maand voor verschijning (liefst per e-mail).

Voor niet ondertekende artikelen is de redactie verantwoordelijk.

Overname van artikelen is toegestaan mits de bron vermeld wordt.

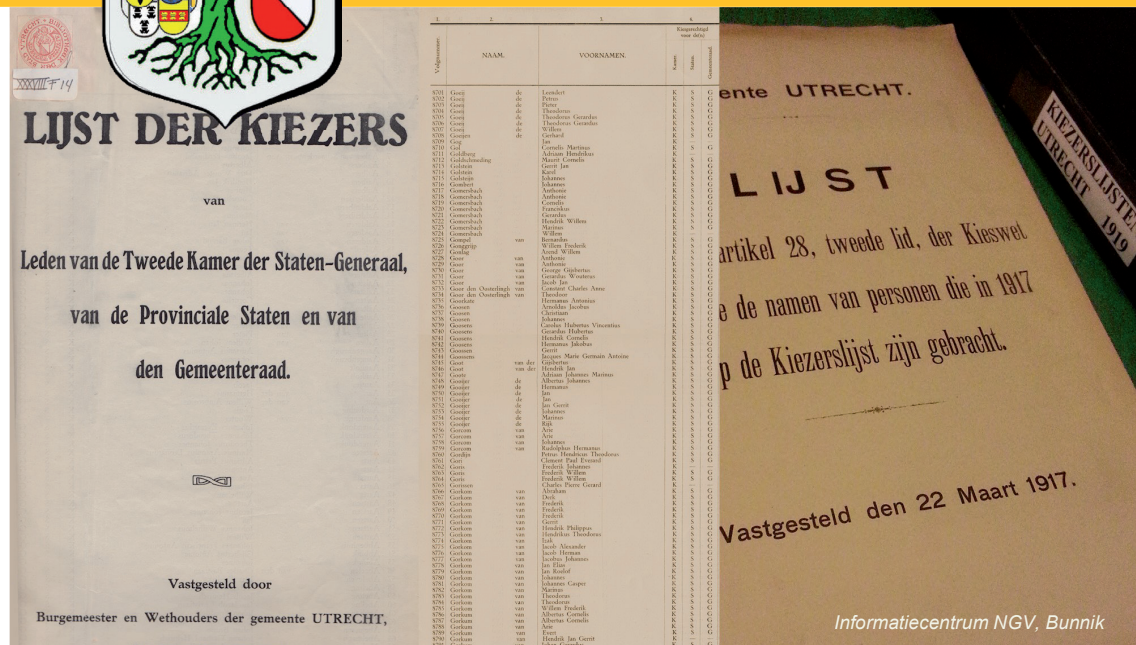
De STICHTSE HERAUT wordt verspreid naar alle leden van de NGV afd. Utrecht. Zij die geen lid zijn van de NGV, kunnen zich op de STICHTSE HERAUT abonneren tegen betaling van € 11,00 per jaar. Opgave bij de penningmeester (adres z.o.z.).

NGV afd. UTRECHT (regio Woerden > Wijk bij Duurstede en Ronde Venen > Vianen)
Afdelingsavonden: elke 2e woensdag van de maand, met uitzondering van de zomermaanden (verdere informatie op de binnenzijde van de omslag).

Website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/utrecht/>

Voor afdelingsnieuws: registreer u op <https://ontdekjouwverhaal.nl/registration/>

Voor adreswijzigingen en informatie over het lidmaatschap van de NGV gelieve u zich te wenden tot: NGV, Postbus 50, 3980 CB Bunnik, of per e-mail: info@ngv.nl.

UIT ONZE AFDELING

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten vinden in de regel plaats op de tweede woensdag van de maand in principe in de zaal achter de Tuindorpkkerk of in de grote kerkzaal, Prof. Suringarlaan 1 te Utrecht.

Echter, in verband met de **corona-maatregelen** worden de **komende twee lezingen gehouden via een videobijeenkomst** die in samenspraak met de spreker wordt georganiseerd. Hieronder staat bij de datum van de bijeenkomst nadere informatie. Zo nodig zullen via de mail/nieuwsbrief veranderingen tijdig worden bericht.

De lezingen vangen aan om **20.00 uur**, tenzij anders aangegeven.

Op woensdag 14 april 2021 zal de Afdelingsledenvergadering plaatsvinden met daarna Tienminutenpraatjes. **Start 19.30 uur. Sprekers:**

Vincent Langemeijer: 400 jaar familie Langemeyer/Langemeijer

Hetty Venema over Barre Botto

Yvonne Jansen: Oorlogsbrieven uit de familie

Jan Ritsema van Eck: Cornelis van Eck als matroos op de bark Louis

Om deel te nemen aan deze bijeenkomst graag opgeven bij Jan Ritsema van Eck e-mail evenementen-utr@ngv.nl .

Op woensdag 12 mei 2021 zal de laatste Afdelingsbijeenkomst van dit voorjaar worden gehouden. Over de spreker zal tijdig een mail worden verstuurd. Om deel te nemen aan deze bijeenkomst graag opgeven bij Jan Ritsema van Eck, e-mail evenementen-utr@ngv.nl .

Cursus Genealogie: in het najaar zal door onze afdeling een cursus Genealogie worden georganiseerd. Het betreft 5 bijeenkomsten voor beginnende genealogen, nieuwe leden en geïnteresseerden. Meer informatie zal in het voorjaar worden verspreid.

Zie voor de toelichtingen op de lezingen ook de agenda op de website van de NGV, afdeling Utrecht <https://ngvnieuws.nl/> of op Facebook <https://www.facebook.com/ngv.utr/>

Voorouderspreekuur

in Het Utrechts Archief wordt voorlopig niet gehouden.

Adressen Afdelingsbestuur NGV afd. Utrecht

Voorzitter: Dhr. C.H. de Jong, Park Arenberg 21, 3731 EN De Bilt, tel. 030-2205749, e-mail: voorzitter-utr@ngv.nl

Vice-voorzitter: Mevr. Y.A. Jansen- Linse, Park Arenberg 14, 3731 ES De Bilt, tel. 030-2201049, e-mail: yalinse@planet.nl

Secretaris: Mevr. M.Y.A. Lambermont, Vogelaarsweide 3, 3437 DD Nieuwegein, tel. 030-6048079, e-mail: secretaris-utr@ngv.nl

Penningmeester: vacature

Leden: Dhr. J. Ritsema van Eck, Prof. van Bemmelenlaan 3, 3571 EK Utrecht, tel. 06 1275 4781, e-mail evenementen-utr@ngv.nl

Afdelingsafgevaardigden: C.H. de Jong (afgevaardigde) en Y.A.Jansen-Linse (plaatsvervanger), zie boven.

Overige functionarissen:

Bibliotheek: vacature

PR (public relations): Mevr. Y. A. Jansen-Linse (adres: zie boven)

Redactie Stichtse Heraut:

Mevr. Y.A. Jansen-Linse, Mevr. M.Y.A. Lambermont (adres: zie boven), Dhr. R. van der Hof, e-mail: rob@vanderhof.nl

Contactpersonen van de werkgroepen:

Genealogische informatie: Yvonne Jansen- Linse, yalinse@planet.nl

Genealogisch computergebruik: Herman Veerkamp, hermanveerkamp@xs4all.nl.

Lezingen: Jan Ritsema van Eck, zie boven

Webmaster: Dhr. Roel Hagen, e-mail: hagro01@hotmail.com

VAN DE REDACTIE

Dankzij de bijdrages van verschillende leden is het tweede nummer van dit jaar goed gevuld! Wellicht dat de tijd die we meer thuis moeten doorbrengen en de mogelijkheden van het internet een rol hebben gespeeld. Zeker het doen van genealogisch onderzoek op digitale wijze biedt erg veel kansen. Het checken van vragen, het nazoeken van ideeën omtrent losse eindjes in de stamboom, het -soms- toevallig stuiten op vondsten op websites, dit alles kan leiden tot onverwachte resultaten en, vaak het geval, tot nieuwe vragen. Zelf ben ik aan de slag gegaan met mails te sturen aan archieven in het buitenland met betrekking tot enkele voorouders. Daardoor zijn er onderzoeksbronnen aan het licht gekomen en nuttige verwijzingen. Regelmatig komt het voor dat bij familieleden die 1 of twee generaties terug hebben geleefd veel persoonlijke lotgevallen onduidelijk zijn, of onbekend of raadselachtig lijken. En dat kan ook samenhangen met familieverhalen waar je wel mee bent opgegroeid maar eigenlijk nooit bijzondere aandacht aan hebt gegeven. Om je daar alsnog in te gaan verdiepen is een boeiend en verrassend proces. In de verslagen van de twee eerste lezingen van 2021 is te lezen hoe men in vroegere tijden heeft gereisd en hoe de plaatselijke omgeving er uit heeft gezien, op basis van kaarten en afbeeldingen en van beschrijvingen. Het artikel over de familie Colenberg sluit mooi aan op het verslag over het online-museum van De Bilt. Hieruit blijkt hoezeer de omgeving is veranderd, hoe verschillend mensen vroeger die hebben waargenomen, wat er is verdwenen, wat niet meer nuttig werd geacht. Maar ook hoe voorouders daarin passen en soms door extra informatie contouren krijgen. Genealogisch onderzoek is een veelzijdig terrein. Het is aantrekkelijk om te lezen hoe de genealogisch onderzoeker die variatie aan aspecten: plaatselijke geschiedenis, genealogie, families, beroepen, heeft betrokken bij het beschrijven van de resultaten. Een groot voordeel is, dat de lezingen via de video bijeenkomsten konden worden gehouden met veel geïnteresseerden, ook van wat verder weg. Tevens vindt u weer eens een Dameslijn, een leuk vervolg op het boek Dameslijnen van 2008! Zoals in de binnenkaft is aangegeven, zullen de laatste twee bijeenkomsten ook per video worden gerealiseerd. We hopen dat het nieuwe seizoen dat in september start, weer gelegenheid geeft tot het organiseren van fysieke bijeenkomsten. Het plan is een cursus genealogie te gaan geven voor beginners en geïnteresseerden. Daarover zal nog verdere gedetailleerde informatie komen. En kijkt u ook regelmatig op de facebook-pagina van onze

afdeling? Nieuwtjes en informatie over onze afdeling zijn daar te lezen! Wij wensen u zonnige en gezonde maanden toe met voldoende tijd voor genealogisch onderzoek!

VAN DE VOORZITTER

Mijn vrouw las recent het boek 'Ondanks de zwaartekracht' van Suzanne Jansen; het beschrijft onder andere het leven van de balletdanseres Steffa Wine Puister. Ze vroeg mij: 'zou die Steffa familie van Mies geweest kunnen zijn?' (Mies was haar moeder; ook zij was balletdanseres geweest. De oorlog had haar balletcarrière gefrustreerd, maar ze had wel tot op hoge leeftijd een balletschool gehad).

Het zou kunnen, dacht ik; de naam Puister was ik wel eens tegengekomen onder de voorouders van mijn schoonmoeder. Het onderzoek was niet moeilijk; meer dan de websites wiewaswie.nl en allegroningers.nl en een paar uur tijd had ik niet nodig. Mijn schoonmoeder en Steffa Wine Puister waren inderdaad 10^e graads verwanten. De gemeenschappelijke voorouders waren een zekere Hendrik Jans Puister (1744-1834), schipper uit Veendam, en diens vrouw Jetske Pieters Hazewinkel (1748-1822). Tot zoverre niets bijzonders natuurlijk; er waren bepaald geen genealogische hoogstandjes nodig geweest om de relatie vast te stellen.

Wel een aanleiding om nog eens te filosoferen over de vraag wat een 10^e graads verwantschap eigenlijk inhoudt. In simpele termen is het antwoord dat ongeveer 0,1% van je genetisch materiaal hetzelfde is - niet bijster veel, dus. Of: hoeveel 10^e graads verwanten heeft een mens? Je bent wel even bezig om dat in een concreet geval vast te stellen, maar gemiddeld kunnen het er gemakkelijk meer dan 10.000 zijn. Anders gezegd: als je op een normale zaterdagmiddag naar de binnenstad van Utrecht gaat, is de kans groot dat zich in die mensenmenigte een 10^e graads familielid bevindt. En de conclusie van deze bespiegelingen? Wat mij betreft: familieonderzoek is fascinerend, maar het wordt wel een heel stuk leuker als je er een verhaal bij kunt vinden. Voor ver familielid Steffa Wine Puister, heeft Suzanne Jansen dat gedaan, maar het is algemener. Zoals spreker Anne Doedens het tijdens onze laatste afdelingsbijeenkomst formuleerde: 'verhalen vormen de verbinding tussen de kleine en de grote geschiedenis'. En maken daarmee beide interessanter, was zijn boodschap.

Casper de Jong
voorzitter

*Kopij voor de Stichtse Heraut nr.3, augustus 2021 graag insturen vóór
15 augustus 2021 naar het redactieadres yalinse@planet.nl*

AFDELINGSNIEUWS

Agenda ledenvergadering afdeling Utrecht 14 april 2021

aanvang 19.30 uur

Vanwege de coronamaatregelen lijkt het onwaarschijnlijk dat we fysiek kunnen vergaderen. Daarom wordt het een videovergadering. Mocht dit veranderen dan wordt u hierover nader geïnformeerd per e-mail.

1. Opening
2. Ingekomen stukken en mededelingen
3. Notulen ledenvergadering 9 december 2020
4. a. Jaarverslag 2020 (afdeling, activiteiten)
b. Financieel verslag, overzicht (penningmeester)
5. Toekomstige activiteiten:
  - Hoe ervaart men de videobijeenkomsten?
  - Welke wensen zijn er voor de fysieke bijeenkomsten?
  - Ideeën voor de afdelingsactiviteiten?
  - Genealogiecursus te organiseren in het najaar
6. Terugkoppeling uit de ALV januari/maart 2021
7. Rondvraag en sluiting

Aansluitend op de ledenvergadering zullen er enkele tienminutenpraatjes worden gehouden door leden. Zie voor sprekers en onderwerpen de linker binnenkaft.

Notulen ledenvergadering afdeling Utrecht 9 december 2020

Notulist: Marijke Lambermont

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet allen welkom.

2 Ingekomen stukken en mededelingen

Geen.

3 Notulen ledenvergadering 13 november 2019

Geen opmerkingen. De notulen worden goedgekeurd.

4 a. Jaarverslag 2019

Geen opmerkingen. Het jaarverslag wordt goedgekeurd.

b. Financieel verslag 2019

De penningmeester geeft een korte toelichting: in het vierde kwartaal 2019 zijn de bankrekeningen van de afdelingen opgeheven, betalingen worden nu centraal uitgevoerd. Het vierde voorschot is niet meer uitbetaald, het restant is op de grootboekrekening van de afdeling geboekt. Budget 2019 was € 6.265, uitgegeven € 4.007,35, delta € 2.258. Dit saldo vervalt aan het hoofdbestuur. Er zijn geen vragen of opmerkingen. Het financieel verslag wordt goedgekeurd.

c. Tussentijds financieel verslag 2020

De penningmeester geeft een korte toelichting: tot en met oktober 2020 is er € 2.301 uitgegeven. Het budget 2020 is door de afdeling begroot op € 4.750 (Het hoofdbestuur heeft geen afdelingsbudgetten vastgesteld). Er resteert € 2.449 van het budget maar er zullen nog kosten geboekt worden in de maanden november/december, onder andere de portokosten van de Stichtse Heraut zijn nog niet doorbelast.

Het saldo van de ASD-rekening van afdeling Utrecht is € 8.338.

5 Begroting 2021

De afdeling heeft voor 2021 een budget opgesteld van €4.500. Het hoofdbestuur heeft voor afdeling Utrecht € 4.000 begroot. Voor het verschil moeten we nog in overleg met het hoofdbestuur.

Sjack Kasius stopt als penningmeester. Hij vraagt wie het penningmeesterschap van hem wil overnemen. Doordat de penningmeester nu budgethouder is geworden is de functie vereenvoudigd. Er hoeven geen ingewikkelde financiële overzichten meer gemaakt te worden.

6 Verkiezing van de afdelingsafgevaardigden

Sjack Kasius is aftredend en niet herkiesbaar. De vergadering benoemt Casper de Jong tot zijn opvolger als afdelingsafgevaardigde. Yvonne Jansen-Linse wordt herkozen als plaatsvervangend afdelingsafgevaardigde.

7 Bestuursverkiezingen

Sjack Kasius treedt af als penningmeester. Er is nog geen opvolger. We zijn blij dat hij bereid is de functie van penningmeester nog enige tijd waar te nemen en zijn opvolger wil inwerken.

Marijke Lambermont wordt herkozen als secretaris.

Emmy Miltenburg treedt af als bestuurslid wegens verhuizing naar Medemblik. Jan Ritsema van Eck wordt benoemd tot haar opvolger.

De voorzitter bedankt Emmy Miltenburg voor haar werk als bestuurslid, dat zij met veel enthousiasme heeft gedaan. Zij is van plan om af en toe nog eens naar een bijeenkomst van de afdeling te komen.

De voorzitter bedankt ook Sjack Kasius voor het vele werk dat hij gedurende twee termijnen als penningmeester heeft gedaan. Daarnaast heeft hij op landelijk niveau deelgenomen in de door het HB ingestelde financiële commissie. Beiden krijgen een afscheidscadeau uitgereikt. Als de coronacrisis voorbij is zal het bestuur nog op een andere, uitgebreidere manier afscheid van hen nemen.

8 Voorstel nieuwe locatie afdelingsbijeenkomsten

We hebben altijd met veel plezier gebruik gemaakt van de zaal in de Tuindorperkerk. Een jaar geleden is er echter iets veranderd. De kerk is minder goed bereikbaar met het openbaar vervoer.

Een kleine delegatie van het bestuur heeft 7 alternatieve locaties bezocht. Maar corona heeft alles overhoop gegooid. Een aantal locaties is niet geschikt om 30 personen op 1,5 meter afstand te ontvangen. We hebben het Johannescentrum een keer uitgeprobeerd. Dat is in ieder geval beter bereikbaar met het openbaar vervoer, maar verder zijn we nog niet zo enthousiast. In januari gaan we op proef naar het Zalencentrum Utrecht Zuid in de Amaliadwarsstraat in Utrecht. Deze locatie is goed bereikbaar met het openbaar vervoer en vlakbij het station Leidsche Rijn. Dit punt wordt aangehouden. Op een later moment zal het bestuur een voorstel aan de leden voorleggen.

a. Verslag van de bijeenkomst met het HB op 26 november 2020

Vanwege de coronacrisis heeft het HB besloten, in plaats van een AV, tot een oriënterend overleg met de besturen van de regio's in 6 clusters. De belangrijkste punten die aan de orde geweest zijn:

- Het grote aantal vacatures binnen het HB, waardoor mensen overbelast raakten. De noodoproep van het HB heeft een resultaat boven verwachting opgeleverd. Er hebben zich 7 geïnteresseerden gemeld, waaruit 5 geschikte kandidaten naar voren

zijn gekomen. Drie mensen worden momenteel ingewerkt, twee mensen worden benoemd in het voorjaar.

- Automatisering: er waren problemen met de website en we hebben te maken gehad met een datalek. Daarom is de website opnieuw opgebouwd. De bidprentjes en de familieadvertenties worden gedigitaliseerd. Het tempo ligt nu op een miljoen advertenties per maand. Dit betekent dat het in twee jaar klaar is.
- Financiën: de NGV heeft te maken met een terugloop van het aantal leden, waardoor ook de inkomsten teruglopen. Tevens hebben we te maken met inflatie. De verwachting is dat door verhoging van de tarieven de NGV volgend jaar € 8000 meer aan portokosten zal uitgeven. Er ligt een voorstel om de contributie te verhogen. Het gewone lidmaatschap gaat van € 45 naar € 49 en het digitale lidmaatschap van € 36 naar € 40. Het bestuur vindt dat we hiermee moeten instemmen.

9 Rondvraag en sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

NGV afdeling Utrecht Jaarverslag 2020

Ten gevolge van de coronacrisis is het jaar 2020 een moeilijk jaar geweest. Verschillende bijeenkomsten en activiteiten moesten vanwege de beperkende maatregelen afgelast worden.

Bestuur

Het bestuur bestond in 2020 uit vijf leden. In de uitgestelde ledenvergadering van 9 december 2020 waren er een paar wijzigingen in de samenstelling van het bestuur. Emmy Miltenburg trad af als bestuurslid, wegens verhuizing. Tot haar opvolger werd benoemd Jan Ritsema van Eck. Sjack Kasius trad volgens rooster af als penningmeester en was niet herkiesbaar. Naar een opvolger wordt nog gezocht. Marijke Lambermont werd herbenoemd tot secretaris.

Het bestuur kwam in het verslagjaar 2020 vier keer bijeen, waarvan een keer via een videoverbinding, om de gang van zaken binnen de afdeling en binnen de vereniging te bespreken. Van deze vergaderingen zijn notulen vervaardigd.

Leden

Op 31 december 2020 bedroeg het aantal leden van onze afdeling 370 en dat is een terugloop ten opzichte van 2019 toen het er 391 waren. Toch doet onze afdeling het in vergelijking met andere afdelingen nog steeds goed. Naast een aantal opzeggingen zijn enkele leden overleden. Daar staat tegenover dat we in 2020 16 nieuwe leden konden verwelkomen.

We gaan steeds meer digitaal met onze leden communiceren. Dat doen we door maandelijks de leden per e-mail te wijzen op de komende lezingen, bijeenkomsten en andere activiteiten. In toenemende mate zullen wij ook door middel van internet met u gaan communiceren. Daarom blijft het van het allergrootste belang dat alle leden hun profiel op de NGV site invullen, met vermelding van hun juiste e-mail adres. De Stichtse Heraut bijvoorbeeld, kan op verzoek ook digitaal worden ontvangen.

Afdelingsbijeenkomsten en overige activiteiten

In 2020 stonden negen afdelingsbijeenkomsten op het programma. Drie daarvan, in de maanden april, mei en november, konden vanwege de coronamaatregelen niet doorgaan. Zie voor de onderwerpen en sprekers van lezingen de Stichtse Heraut,

jaargang 32 - 2020. Om dezelfde redenen moesten we de excursie naar de Museumwerf Vreeswijk twee maal annuleren.

Om ondanks de beperkingen toch het contact met onze leden te behouden zijn we gaan onderzoeken hoe we de lezingen ook via live stream kunnen aanbieden. De afdeling heeft een reversmicrofoon en een camera aangeschaft met de bedoeling dat leden de lezingen zowel op locatie als via video kunnen volgen, of als geen bijeenkomsten mogelijk zijn alleen via video. Een eerste test in december was positief. Daardoor kon onze eerste videobijeenkomst op 13 januari 2021 plaatsvinden. Bijkomend voordeel van bijeenkomsten op locatie en via video is, dat mensen die niet zo makkelijk naar de afdelingsbijeenkomsten kunnen komen vanwege leeftijd of omdat ze verder weg wonen, toch kunnen deelnemen. Daarnaast hopen we hiermee ook een wat jonger publiek aan te trekken. Op deze manier willen we proberen het aantal deelnemers aan onze bijeenkomsten te vergroten.

Ook het zoeken naar een andere, meer aantrekkelijke locatie voor onze afdelingsbijeenkomsten heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen. Wij hopen in 2021 een voorstel aan de leden te kunnen voorleggen.

Voorouderspreekuur

Na maart 2020 hebben we geen voorouderspreekuur meer kunnen houden in Het Utrechts Archief omdat dit gesloten of maar beperkt geopend was. In plaats hiervan hebben we de mogelijkheid geboden om genealogische vragen per e-mail te stellen. Hiervan werd regelmatig gebruik gemaakt. Een korte samenvatting van de vragen die zijn binnengekomen en de antwoorden hierop kunt u lezen in de Stichtse Heraut, jaargang 33, nr. 1 – februari 2021.

Stichtse Heraut

De Stichtse Heraut is in 2020 vier keer verschenen. Het aantal leden dat de Stichtse Heraut liever digitaal wil ontvangen neemt geleidelijk toe.

De redactie van de Stichtse Heraut bestond in 2020 uit drie leden: Y.A. Jansen-Linse, M.Y.A. Lambermont en R. van der Hof.

PR-beleid

Door de coronacrisis waren er vanaf half maart 2020 op het gebied van PR nauwelijks activiteiten mogelijk.

Financiën

De penningmeester levert het overzicht van ontvangsten en uitgaven separaat aan.

Videolezingen trekken veel deelnemers.

Door Jan Ritsema van Eck

Sinds het begin van dit jaar houdt onze afdeling de clubavond digitaal, als videobijeenkomst. Het plan bestond al langer om de clubavonden óók via het internet toegankelijk te maken. Met de voorbereidingen daarvan waren we in het najaar begonnen. Door de coronamaatregelen kwam dit in een stroomversnelling. Toen duidelijk werd dat er in januari geen fysieke bijeenkomst gehouden kon worden, hebben we besloten om de nieuwjaarsbijeenkomst op 13 januari digitaal aan te bieden. Dank zij de hulp en de gastvrijheid van de HCC (de Hobby Computer Club) konden we een bijeenkomst houden op hun Jitsi-server. Bij de lezing van de heer Jo Thijssen

over nieuwjaarsprenten en nieuwjaarskaarten door de eeuwen heen waren ruim 30 leden aanwezig, duidelijk meer dan op een doorsnee fysieke clubavond. De grotendeels positieve ervaringen waren aanleiding om de volgende digitale lezing ook voor leden van andere afdelingen open te stellen. Op 10 februari sprak de heer Jan Jaap Harts over reizen in de 19de eeuw, voor een publiek van meer dan 60 mensen. De meesten kwamen uit de afdelingen in de regio: Utrecht, Amersfoort en Amsterdam, maar er waren mensen uit het hele land, tot Friesland, de Achterhoek en Oostelijk West-Friesland aan toe. Ook was er een lid van de afdeling Utrecht dat in Staphorst woont. Voor zulke mensen, die wat verder weg wonen, is een digitale bijeenkomst een uitkomst – ook als het na afloop van de coronamaatregelen weer mogelijk wordt om fysieke bijeenkomsten te organiseren.

Hoe willen wij verder met de videolezingen? Uit een kleine enquête blijkt dat de meeste mensen blij zijn met de digitale bijeenkomsten, al zijn er ook nog wat kinderziekten. Die hopen we op te lossen door een korte handleiding Jitsi te maken en de organisatie van de avonden verder te verbeteren. Na afloop van de coronamaatregelen willen we onze clubavonden “hybride” aanbieden, dat wil zeggen als fysieke bijeenkomst die óók via internet te volgen is. Dat vraagt weer een iets andere organisatie dan een “pure” videolezing. Op iets langere termijn valt eraan te denken om cursussen en dergelijke aan te bieden in de vorm van videobijeenkomsten. Ten slotte: op dit moment maken we tijdelijk gebruik van de hulp en de Jitsi-server van de HCC. De HCC neemt ons het meeste technische werk uit handen. De NGV werkt momenteel aan een eigen live streaming server. Als die is ingericht zullen we daarheen overstappen om onze digitale lezingen nog beter in te kunnen richten.

Daarom een **oproep** voor een "digitale event-manager" die het voortouw neemt in de digitale en hybride bijeenkomsten van de afdeling. Wij zoeken iemand die (in overleg met de coördinator en andere bestuursleden):

- contact houdt met de HCC;
  - de sprekers op de digitale bijeenkomsten voorbereidt;
  - met de sprekers een digitale voorbereidingsbijeenkomst (oefensessie) houdt;
  - tijdens de lezing de leiding heeft over technische aspecten;
  - meedenkt over de realisatie van de hybride avonden, en op termijn over de digitale cursussen en andere mogelijke vernieuwingen
  - te zijner tijd de overstap naar de NGV-server organiseert.
- We zoeken iemand die computervaardig is, maar een achtergrond in informatica of ICT is zeker niet nodig. Ervaring met Jitsi of andere programma's voor videobijeenkomsten is wel handig.

Verdere inlichtingen bij Jan, e-mail: evenementen-utr@ngv.nl

Nieuwe leden

Dhr. N.A.J. Stap
Dhr. R.J.J. Saporito

Utrecht
Zeist

Nieuwe leden stellen zich voor

Hierbij een korte introductie van mijzelf, **Norbert Stap**, als nieuw lid van de NGV.

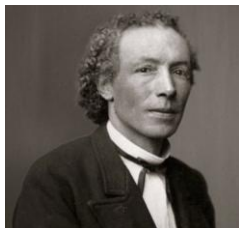
Ruim 30 jaar geleden ontstond bij mij de behoefte om meer te weten te komen over onze familiegeschiedenis. Mijn vrouw was in verwachting van ons eerste kind en ik werd nieuwsgierig naar wie de voorouders van mijn kinderen waren (met name Stap(rade)/Stepraedt, Van Beusekom, Starink en Te Dorsthorst). Waar deze voorouders woonden, hoe zij leefden, welke beroepen zij uitoefenden, welke verhalen er over hen te vinden waren en zeker ook waar de herkomst van de achternamen ligt. Na eerst mooie verhalen uit de familie te hebben verzameld, heb ik regelmatig tijd in de archieven van m.n. Utrecht en Arnhem doorgebracht. Soms maandenlang zoeken (bv. in Rotterdam) naar gegevens over waar een van de voorouders geboren zou zijn (in dit geval Zoelen). En als ik het antwoord dan eindelijk gevonden had, kwam de grote euforie. Het geluksgevoel dat al die uren zoekwerk weer goedmaakte. Maar die tijd ligt inmiddels achter ons. Met behulp van internet zijn gegevens veel gemakkelijker te ontsluiten. Zelfs de verificatie wordt met het snel groeiende aantal document-scans aanmerkelijk vereenvoudigd. Uiteindelijk werd het een mooie verzameling die in GDP is vastgelegd en nog steeds wordt aangevuld. In 2012 zijn, naar aanleiding van de geboorte van het eerste kleinkind, alle gegevens en verhalen vastgelegd in een boek ten behoeve van mijn (klein)kinderen. Een mooie mijlpaal. Nog regelmatig pak ik openstaande vragen op maar het wordt steeds moeilijker om daar een goed antwoord op te vinden. Ondanks de vele gegevens die internet inmiddels biedt. Dat is de reden om mij aan te sluiten bij het NGV. Erop vertrouwend dat ik met behulp van de website en leden van het NGV tot nieuwe antwoorden kan komen.

n.stap@planet.nl

LEZINGEN

Videolezing 10 feb. 2021 over reizen in de 19^e eeuw door Jan Jaap Harts

Verslag door Marijke Lambermont

Jacobus Gerardus van Nifterik (1833-1910), betovergrootvader van Jan Jaap Harts, maakt in januari 1858 een reis van Ellewoutsdijk naar Nijmegen. Hij heeft een telegram ontvangen dat zijn moeder op sterven ligt. Als hij haar nog levend wil zien moet hij direct op pad. Hij

vertrekt diezelfde avond omstreeks 12 uur in de nacht terwijl het ontzettend koud is en hevig vriest. Hij neemt de postveerpont naar Terneuzen aan de overkant. Het schip kan niet in een rechte lijn varen, er liggen allemaal zandbanken waar hij omheen moet. Bovendien is het heel koud weer met ijs. De postboot is meer dan een uur onderweg. Vanuit Terneuzen trekt hij verder met de postkoets naar het dichtstbijzijnde station en België, Sint Niklaas. Van hieruit kan hij verder met de trein naar Antwerpen om vervolgens met een andere trein te vertrekken richting Moerdijk. Zijn vraag aan het station Antwerpen om een plaatsbiljet naar Rotterdam wordt echter afgewezen, omdat wegens verstoring van de vaart door de vorst en de ijsgang de verbinding tussen Moerdijk en Rotterdam verbroken is. De enige mogelijkheid is om met roeibootjes, paard en wagen, en diligences verder naar Rotterdam te gaan.

Hij weet zich als geoefend roeier een plaats te veroveren op een roeischiut. Liftend op boerenwagens vervolgt hij zijn reis via Dordrecht naar station Delftse Poort, het toenmalige Rotterdam Centraal. Bij aankomst aldaar is hij al 16 uur onderweg. Om vijf uur 's middags neemt hij de laatste trein naar Arnhem.

Een treinreis van vijf uur. Zo komt hij omstreeks 11 uur in Arnhem aan en hij besluit met het oog op de kosten en vanwege de felle koude de afstand Arnhem-Nijmegen te voet af te leggen. Op 12 januari komt hij 's morgens rond 4 uur aan bij het veer te Lent. Hij krijgt geen reactie als hij de veerbel belt. Ook bij het veerhuis krijgt hij geen reactie. Hij loopt de veerдам op en ziet daar ineens een roeiboot liggen. Hij gaat met die roeiboot te water, eerst tegen de stroom op en als hij een eind stroomopwaarts is gaat hij met de stroom mee naar de overkant. Daar doet hij 2 uur over. Om 7 uur komt hij aan de overkant en dan is het nog een uur wandelen. Om 8 uur komt hij bij het huis van zijn moeder waar hij hoort dat zij is overleden, nog wel op tijd voor haar begrafenis. In totaal reist Jacob van Nifterik een dag en twee nachten door het land.

Jacob van Nifterik schreef in 1907 zijn levensbeschrijving, waaronder het reisverhaal. De vader van Jan Jaap Harts heeft een gedeelte hiervan gestencild. Dit wordt nu bewaard bij het Stadsarchief Amsterdam.

De reis van Jacob van Nifterik is een onderdeel van de in 2016 door de VPRO opgenomen documentaireserie *Onzichtbaar Nederland*, waarin Jan Jaap Harts zijn betovergrootvader nareisde. Voor wie het filmfragment nog een keer wil zien:

https://www.vpro.nl/spel~WO_NTR_9419054~van-zeeland-naar-nijmegen-een-wereldreis-in-nederland~.html

Vervoersmogelijkheden in de 19^e eeuw

Vervoer per boot is lange tijd belangrijk geweest in Nederland. De trekschiut was vanaf 1630 tot rond 1850 in laag Nederland een langzaam, maar voor die tijd een comfortabel vervoermiddel. De snelheid was

ongeveer 7 km per uur. Van Rotterdam naar Haarlem was je een dag onderweg. Het was niet erg duur en voor de gewone man betaalbaar. De wegen waren van slechte kwaliteit. Vaak waren het onverharde zandwegen of ze waren geplaveid met kinderkopjes. Al vroeg was er een netwerk van trekvaarten. In hoog Nederland waren postkoetsen en diligences het alternatief.

Daarnaast was de beurtvaart belangrijk. Daarvan kon je gebruik maken als je wat meer geld had. Dit was vervoer over de rivieren, aanvankelijk met zeilboten en later met stoomboten. In 1823 was voorvader Isaac Theunissen beurtschipper op een stoomraderboot van Nijmegen naar Rotterdam. De beurtvaart in de 19^e eeuw was gebonden aan veel regels en er was veel bureaucratie. Ze moesten varen volgens een vast dienstrooster en toestemming hebben van alle gemeenten waar ze aanlegplaatsen hadden. Voor 1795 waren er alleen provinciale wegen. Voor het grootste deel waren ze niet bestraat. In de Franse tijd kwam daar verandering in. De aanleg van rijkswegen werd gecentraliseerd, bijvoorbeeld: Amsterdam – Utrecht, Breda – Zundert. In de 19^e eeuw hadden de meeste wegen tolhekken. De tol werd geheven door de overheid. In de 20^e eeuw kwam het autoverkeer op gang en werden voor auto's geschikte wegen aangelegd.

De aanleg van spoorwegen begon in Nederland iets later dan in andere landen. Dit kwam omdat er in het waterrijke Nederland veel bruggen moesten worden aangelegd. In 1839 verbond de eerste spoorlijn Amsterdam en Haarlem. Er waren verschillende spoorwegmaatschappijen. Daardoor moest er vaak worden overgestapt. Pas rond 1870 kwamen er spoorverbindingen met het buitenland.

Busvervoer ontstaat rond 1820. Toen kwam de eerste omnibus, transport voor meerdere mensen. Het was niet erg comfortabel en vaak open. Rond 1900 komt er meer geavanceerd vervoer met de bus. Door de uitvinding van luchtbanden, waardoor het schokken werd gedempt, werd het comfortabeler.

Het maken van een grotere reis was vroeger een uitzondering. Aan de andere kant waren geografische afstanden niet alleen een hindernis maar ook een bescherming tegen epidemieën. Gebieden die niet aan vaarwegen lagen werden niet getroffen door cholera.

Vervoermiddelen

De ontwikkeling van de fiets wordt geschetst. Rond 1818 was er de eerste loopfiets. Rond 1860 werd de fiets voorzien van pedalen die aan het voorwiel vast zaten. Daardoor moesten veel omwentelingen gemaakt worden. Om grotere snelheden te kunnen maken en langere afstanden af te leggen vergrootten de fabrikanten rond 1880 het voorwiel. Het sturen was echter moeilijk en een hindernis op de weg leidde tot gevaarlijke situaties. Tegen het eind van de 19^e eeuw kwam er een veiliger fiets met twee wielen die even groot waren en met pedalen die het achterwiel aandreven via een ketting. Fietsen reden inmiddels op luchtbanden, wat het comfort vergrootte. Dit was het prototype voor de moderne fiets.

De eerste auto's verschenen eind 19^e eeuw. In het begin waren er maar weinig mensen die zich een auto konden veroorloven. In 1960 waren er in Nederland 41 auto's per 1000 inwoners. Daarna nam door de toenemende welvaart het aantal auto's snel toe. In 2019 waren er 494 auto's per 1000 inwoners, in totaal 8,5 miljoen.

Communicatie

Het schrijven van brieven was lang de enige mogelijkheid tot persoonlijk contact tussen familieleden en vrienden. In de 19^e eeuw ontwikkelde de post zich van postkoets naar nationale post. In 1837 werd de telegraaf uitgevonden. Hiermee konden via een kabel morsetekens worden verzonden. Het was bijzonder dat Jacob van Niftrik in 1858 een telegram ontving. Pas twee jaar daarvoor was er een telegraafverbinding naar Goes gekomen. Vanuit Goes werden het bericht per paard overgebracht naar zijn bestemming. Vanaf 1877 kon telefoongeluid overgebracht worden via de telegraafkabel. Het bericht werd opgeschreven en rondgebracht. In 1881 kwamen de eerste telefoons. Telefoneren ging nog niet automatisch maar via een telefoniste in de telefooncentrale die de verbinding tot stand bracht. De eerste telefooncentrale stond in Amsterdam met 41 aansluitingen. In 1920 verscheen de eerste telefoon met draaischijf. Als het nummer wist kreeg je rechtstreeks contact.

In de 19^e eeuw waren er al kranten voor het overbrengen van nieuws. Aan het begin van de 20^e eeuw kwam de radio als nieuwsvoorziening op.

Tot 1850 bleven veel mensen wonen in hun geboorteplaats. Door de industrialisatie vertrokken tussen 1850 en 1900 meer mensen uit hun geboorteplaats. Vanaf 1850 neemt het geboorteoverschot toe, d.w.z. er worden meer mensen geboren dan er overlijden.

In de 19^e eeuw vertrokken er meer mensen naar het buitenland dan er in Nederland binnenkwamen. Tegenwoordig is dat net andersom.

Literatuur

Het boek *De eenwording van Nederland* door Hans Knippenberg en Ben de Pater, Uitgeverij Sun, 2011, geeft het meest complete beeld van reizen in de 19^e eeuw, met ook een fragment van de reis van Jacob Niftrik.

Jan de Vries schreef in 1981 een boek over de trekvaart in Nederland: *Barges & Capitalism, passender transportation in the Dutch economy (1632-1839)*, uitgegeven door Hes Publishers, Utrecht.

Het was een boeiend verhaal en een interessante lezing waarvoor veel belangstelling was. We hadden ruim 60 enthousiaste deelnemers, niet alleen van de afdeling Utrecht maar ook van andere afdelingen van de NGV. Zo is onze tweede videobijeenkomst een succes geworden.

De kwartierstaat in het midden van dit nummer is van Jacobus Gerardus van Niftrik, zoon van degene die de reis van Ellewoutsdijk naar Nijmegen maakte.

Lezing 10 maart over Online Museum De Bilt

Verslag door Jan Ritsema van Eck

Het Online Museum De Bilt is een website over de geschiedenis en het erfgoed van de gemeente De Bilt, die in de zomer van 2018 werd gelanceerd. Op de afdelingsavond 10 maart vertelden de heren Dick Berents en Anne Doedens, twee gedreven historici en initiatiefnemers van het online-museum, over het unieke concept van het museum en over een aantal thema's uit de collectie. Het museum wil bij een breed publiek interesse wekken voor de geschiedenis van De Bilt. De pagina's hebben allemaal de vorm van een "plaatje met een praatje": een mooie afbeelding van een lokaal erfgoedstuk, een persoon of gebeurtenis, met een beknopte tekst waarin het verband wordt gelegd met de "grote", vaderlandse of wereldgeschiedenis. Hierdoor wordt de geschiedenis tastbaar en gaat ze leven. "Het grote in het kleine en het kleine in het grote" zoals Anne Doedens zei.

De pagina's zijn op verschillende manieren geordend. Zo kan de bezoeker de geschiedenis van één van de zes woonkernen van De Bilt volgen, of juist alle pagina's over een bepaalde periode bekijken, evenals een aantal "virtuele rondleidingen" over thema's als de adel, industrieel erfgoed, oude kaarten, de oorlog en de bevrijding.

Dick Berents behandelde een groot aantal onderwerpen uit de geschiedenis van De Bilt, vanaf de Oude Steentijd tot nu. Om er één te noemen: het dorp De Bilt is lange tijd een pleisterplaats geweest aan de Steenweg, een van eerste verharde wegen in het land, van Utrecht naar Arnhem en verder Duitsland in. Het had daarom veel herbergen, later hotels. Deze zijn pas in de loop van de vorige eeuw verdwenen, doordat modernere routes (spoor- en autowegen) het

dorp links lieten liggen. De geschiedenis van Tuindorp (oorspronkelijk deel van de gemeente Maartensdijk) kwam ook aan de orde en zelfs onze eigen Tuindorperkerk, aan de hand van materiaal op de website!

Anne Doedens ging in op een tweetal van de virtuele rondleidingen, over de adel en over oude kaarten. Verschillende adellijke families blijken verbonden te zijn met de geschiedenis van De Bilt, vanaf de vroege middeleeuwen tot de huidige tijd. Een opvallend feit is de relatie van het kleine Achttienhoven met het huis Oranje-Nassau: eind achttiende eeuw was Willem Frederik van Nassau, een neef van stadhouder Willem V, proost van de Sint-Jan en Heer van Achttienhoven. Oude kaarten vertellen het verhaal van de ontginning van het gebied, van grensconflicten tussen Utrecht en Holland, en van een gepland kanaal dat Utrecht met de zee had moeten verbinden. Kaarten kunnen ook helpen om verdwenen zaken terug te vinden: zo hebben de sprekers aan de hand van luchtfoto's sporen teruggevonden van de "Brabantse Steech" die vanaf Maartensdijk richting De Vuursche liep en die waarschijnlijk gebruikt is om turf af te voeren.

Al met al waren het twee zeer levendige presentaties, waarin te veel thema's werden aangesneden om die in een beknopt verslag recht te doen. Wie meer wil weten kan een kijkje nemen op de website: <https://onlinemuseumdebilt.nl/>

DIVERSEN

Dameslijn Matrilineaire stamreeks van Catharina Staal

door Trinka Luinstra-Staal trinkaluinstra@planet.nl

I Catharina Maria Cornelia Staal (Trinka), geboren 8-12-1948 te Gorinchem, trouwde 26-11-1976 te Dussen (Noord-Brabant) met Piet Anne Luinstra, geboren 14-07-1947 te 's-Gravenhage, zoon van Anne Luinstra en Elisabeth Hijlkema. Zij kregen drie kinderen.

II Wilhelmina Cornelia van Peer, geboren 17-03-1910 te Utrecht, overleden 07-11-2000 te Gorinchem, trouwde 23-09-1936 te Utrecht met Stephanus Joannes Staal, smid, geboren 23-08-1908 te Vleuten, overleden 15-12-1981 te Gorinchem, zoon van Michiel Staal en Anna Catharina Vernooij. Het kerkelijke huwelijk vond plaats op 29-09-1936 in de Rooms-katholieke kerk O.L.V. van Goede Raad in Utrecht. Uit dit huwelijk werden negen kinderen geboren. Catharina is het 7^e kind.

III Maria Theodora de Waal, geboren 01-06-1884 te Vianen, overleden 22-12-1929 te Utrecht, trouwde op 09-09-1908 te Utrecht met Cornelis Johannes van Peer, kelner/koetsier, (vervolg op pagina 40)

Kwartierblad van Jacobus Gerhardus van Niftrik

16 Pieter Hermanus van Niftrik <i>dijkschout Ooij</i> 1754 - 1794 <i>x 1777 Nijm</i>	18 Johannes Christiaan Andries Vleyshouwer 1751 - 1800 <i>x 1777 Nijm</i>	20=26 Simon Wannewitz 1731 - 1810 <i>x 1770 Nijm</i>	22 Willem Peters arbeider 1743 - 1819 <i>x 1770 Eim</i>	24 Jan Teunissen van Wesel beurtschipper < 1718 - > 1756 <i>x 1734 Nijm</i>	26=20 Simon Wannewitz 1731 - 1810 <i>x 1770 Nijm</i>	28 Georg Cranenberg < 1747 - <i><1746 Deu</i>	30 Antonius Schijbelaar - < 1784 <i>x < 1749 Uith</i>
17 Anna Jacoba Verwoert 1754 - 1839	19 Sara Monroy vroedvrouw 1756 - 1816	21=27 Johanna Wilhelmina Hitzbleek 1743 - 1820	23 Marianna (Maria) Hendriks 1740 - 1831	25 Elisabeth van Doesburgh 1713 - 1792	27=21 Johanna Wilhelmina Hitzbleek 1743 - 1820	29 Ida Essert 1750 -	31 Elisabeth Boekhorst 1747 - 1793
8 Gerrit Cornelis van Niftrik <i>dijkschout Ooij</i> 1779 - 1825 x 1803 Vlijmen	9 Huberta Vleijshouwer herbergierster 1778 - 1845	10 Jacques Wannewitz stuurman 1779 - 1843 x 1810 Nijmegen	11 Hermina Peters 1774 - 1861	12 Isaac Anthonij Theunissen van Wesel beurtschipper 1756 - 1825 x 1794 Nijmegen	13 Anna Sophia Wannewitz 1774 - 1837	14 Johannes Cranenburg stuurman 1766 - 1848 x 1794 Nijmegen	15 Henriette Catrina Schijbelaar 1769 - 1836
4 Christiaan Hendrik Jacob van Niftrik <i>dijkschout Ooij</i> 1808 - 1861 x 1830 Nijmegen		5 Jeanne Jaquette Marie Wannewitz 1811 - 1858		6 Johannes Simon Theunissen beurtschipper 1795 - 1859 x 1817 Nijmegen		7 Elisabeth Cranenburg 1794 - 1858	
2 Jacobus Gerhardus van Niftrik <i>waterstaat/stadsingenieur A'dam</i> 1833 - 1910 x 1860 Nijmegen				3 Petronella Hendrika Theunissen 1836 - 1909			
1 Jacobus Gerhardus van Niftrik 1864 – 1933 <i>directeur gasfabriek Vlissingen</i>							

(vervolg van pagina 37)

geboren 23-04-1872 te Harmelen, overleden 03-10-1950 te Gorinchem, zoon van Anthonie van Peer en Wijnanda van Zijl. Uit dit huwelijk werden twee kinderen geboren. Wilhelmina was het oudste kind.

IV Anthonia Cornelia van Blokland, geboren 24-12-1848 te Montfoort, overleden 15-03-1927 te Vianen, trouwde op 12-08-1880 te Oudewater met Hermanus Franciscus de Waal, kuiper, geboren 14-07-1855 te Oudewater, overleden 18-12-1920 te Vianen, zoon van Hermanus de Waal en Catharina Stelling. Uit dit huwelijk werden tien kinderen geboren, waarvan er slechts drie volwassen werden. Maria Theodora was het derde kind en had een tweelingbroer, die enkele weken na zijn geboorte overleed.

V Marrigje (Maria) de Vroege, geboren 11-06-1820 te Willeskop, overleden 08-07-1854 te Montfoort, trouwde op 17-05-1844 te Montfoort met Cornelis van Blokland, arbeider/kleerbleker, geboren 17-05-1814 te Montfoort, overleden 21-03-1897 te Montfoort, zoon van Jan van Blokland en Dirkje van Rossum. Uit dit huwelijk werden zeven kinderen geboren, waarvan er vier erg jong overleden. Anthonia Cornelia was het vierde kind.

Na de dood van Marrigje de Vroege hertrouwde Cornelis van Blokland met Mijntje Huffels. Uit dit tweede huwelijk werden elf kinderen geboren.

VI Anthonia (Teuntje) van Dam, Rooms-katholiek gedoopt op 30-08-1796 te Amsterdam, overleden 07-10-1853 te Gouda. Getuigen bij de doop van Anthonia van Dam waren Jan van Dam en Aaltje van Dam. Anthonia van Dam trouwde op 29-08-1817 te Montfoort met Frans de Vroege, bouwman/koopman, Nederlands-hervormd gedoopt op 12-02-1786 te Lopik, overleden 07-02-1853 te Montfoort, zoon van Cornelis de Vroege en Marrigje de Bruijn. Uit dit huwelijk werden twaalf kinderen geboren. Marrigje was het derde kind.

VII Elisabeth (Beitske) Klazes Rienstra, (ook wel Grienstra en Greenstra) gedoopt op 11-02-1759 als Beitske in de Nederlands-hervormde kerk te Lutkewierum/Rien (Friesland), overleden 10-03-1832 te Lutkewierum. Zij trouwde op 18-08-1791 te Amsterdam met Arie van Dam, geboren in Willeskop, Rooms-katholiek gedoopt 04-02-1764 te Oudewater, zoon van Anthonie van Dam en Teuntje de Ruwen. Het overlijden van Arie van Dam werd op 31-05-1800 aangegeven in Amsterdam en hij werd begraven op 03-06-1800 op het St. Anthonius Kerkhof te Amsterdam.

Dit echtpaar liet in Amsterdam in de Rooms-katholieke kerk De Pool drie kinderen dopen. Anthonia was het derde kind.

VIII Jeltje Wabes, geboren circa 1738 te Terzool (Friesland), overleden in 1784 in Lutkewierum, Op 04-04-1760 liet zij zich dopen in de Nederlands-

hervormde Kerk te Lutkewierum. Zij trouwde op 11-06-1758 te Itens (Fr) met Klaas Gerbens, timmerman, Nederlands-hervormd gedoopt 23-12-1731 te Lutkewierum, overleden in 1783 in Lutkewierum, zoon van Gerben Klazes en Beitske Jans. In het doopboek van de Nederlands-hervormde kerk van Lutkewierum staan vier kinderen van dit echtpaar vermeld. Elisabeth (Beitske) was het eerste kind.

IX Frouke Jacobs, geboren omstreeks 1700 in Irnsum (Friesland), overleden in 1782 te Rauwerd, trouwde op 12-09-1723 te Rauwerd (Friesland) met Wabe Freerks, timmerman/schipper/boer, geboren circa 1686 te Irnsum, overleden 1750 in Terzool, weduwnaar van Jeltje Annes en zoon van Freerk Wabes en Wietske Meynes. Van dit echtpaar heb ik 8 kinderen gevonden. Wabe Freriks en Frouke Jacobs waren doopsgezind. In deze geloofsgemeenschap wordt pas op volwassen leeftijd gedoopt. Het doopboek kan dus niet fungeren als leidraad voor het geboortjaar van hun kinderen. Op grond van de door mij gevonden documenten vermoed ik dat Jeltje het zesde kind was.

X Hinke Beints, geboren in Irnsum, overleden vóór 1706. Zij trouwde op 02-06-1697 voor het gerecht van Rauwerderhem met Jacob Jacobs, geboren in Irnsum, overleden vóór 1706. Van hen zijn mij twee dochters bekend. Frouke was het tweede kind.

Colenberg: hoveniers, schepenen en een schilder

door Hilbrand de Bruijn

Een van mijn voormoeders was Hermijntie Corsdr. van Colenbergh (Koolenberg), geboren vermoedelijk in De Bilt circa 1665, begraven te Utrecht in de Nicolaïkerk op 13 apr 1699. Bij mijn nasporingen naar de naam Colenberg vond ik een klein vergeten Gerecht, direct ten oosten van Utrecht en ontdekte ik bovendien een schilder, Christiaan Colenbergh. Over beide onderwerpen hieronder meer.

Maar eerst Hermijntje, zij is overleden als huisvrouw van Arien van Maerschalkerwaert, wonende buiten Abstede, nalatende een onmondig kind. Hermijntje trouwde te Utrecht (Abstede) voor Schepenen op 4 mei 1691 met Arien, toen weduwnaar van Neeltje Hermansdr. van Sweserijn. Het paar ging in ondertrouw in de RK-statie Buiten Wittevrouwen, op 25 apr 1691. Voor Arien was dit zijn derde huwelijk. Hij was hovenier en schepen wonende op Minsweert buiten Abstede. Ook hij is begraven in de Nicolaïkerk, op 9 sep 1706, nalatende zijn (vierde) vrouw met mondige en onmondige kinderen. Die vierde vrouw was Neeltje Aalbertsdr. van Lelienbergh; de naam van Ariens' eerste echtgenote was Jannichgen Cornelisdr. Verweij.

werd ook wel Koelenberg genoemd, vanwege een band met het Gerecht Colenberg/ Coelenberch. De genoemde restanten (waaronder de "Steene Camer") werden namelijk in 1647 in erfpacht uitgegeven aan Anthoni Charles Parmentier,

die er een nieuw huis bouwde. Ook kocht hij er in 1650 20 morgen aangrenzende grond bij. In 1656 vroeg Parmentier of de heerlijke rechten van het kleine gerecht Colenberg¹, waarmee hij sinds 1650 beleend was, mochten overgaan naar zijn nieuwe bezittingen. Colenberg was iets zuidelijker gelegen, op de plaats van het vroegere klooster Vredendaal. Dit verzoek werd ingewilligd, waarna Parmentier zich "Heer van Koelenberg" mocht noemen! Het landgoed met het inmiddels vergrote en verfraaide huis, 135 ha groot, wordt in 1893 door een Baron van Boetzelaar te koop aangeboden. Het wordt dan aangeduid als "Landgoed Koelenberg of Het Klooster"².

In 1940 bestonden nog een huis Colenburg en een boerderij Nieuw Colenburg, aan weerszijden van de Biltsestraatweg, ter hoogte van de Veldzichtstraat, het huis ten noorden van de weg, de boerderij ertegenover aan de zuidkant.

Bijgaande foto toont de Nieuw Colenburg in onttakelde toestand. In de meidagen van 1940 is de boerderij door de eigen strijdkrachten vernietigd omdat hij in het schietveld van Fort De Bilt lag³.

Ook klooster Vredendaal, gelegen ten oosten van de stad Utrecht, aan en ten zuiden van de Biltsestraatweg, is in 1528 door oorlogshandelingen verloren gegaan. Het lag ter hoogte van het huis Griffenstein, daar waar onlangs een faunatunnel is gebouwd. Vanwege de strategische ligging aan de Steenweg naar De Bilt is het klooster door Geldersen onder aanvoering van de roemruchte Maarten van Rossum, toen bondgenoot van de stad Utrecht tegen de bisschop, verwoest.

Koop- en transportakten, alsmede akten van belening getuigen van de relatie tussen het klooster en Colenberg. Zo heeft het convent in 1460 land gekocht van Dirc van Voerst en jonkvrouw van Coelenberch, gelegen op de Nije Bilt. En nog weer eerder, in 1383, is ene Wouter van Coelenberch voor zijn 19 morgen land te zuiden van de Steenwech bij Vrouwenklooster vrijgesteld van een bijdrage in de lasten voor de Lekdijk.

Florens, bisschop van Utrecht, verbiedt in 1380 zijn onderzaten om Wouter van Colenberch te hinderen in het bezit van diezelfde 19 morgen land, zijnde een leen van de bisschop. Uit een nog weer eerdere bisschoppelijke akte van

belening kan worden opgemaakt dat Wouter van Coelen (sic) deze grond in 1365 onder zijn berusting kreeg uit handen van Steven van Coelen⁴. Waarschijnlijk is er géén familierelatie tussen deze oude naamdragers en mijn voormoeder Hermijntje van Colenbergh. Haar naam zal wel ontleend zijn aan een gelijknamige boerderij.

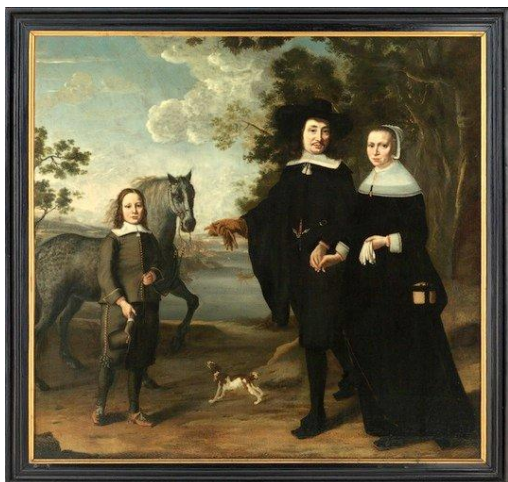
Christiaan van Colenbergh, soldaat en constschilder

Mogelijk is Hermijntje wél verwant met tijdgenoot Christiaan Willemsz. van Colenbergh (ca 1630 – 1697), militair en constschilder.

Samen met Willem van Drielenburch en Horatius de Hooch nam Christiaan deel aan de driedaagse zeeslag bij Ter Heijde (= Battle of Scheveningen) in augustus 1653, de laatste – door ons verloren – slag van de Eerste Engels-Nederlandse Oorlog. In 1655 inde hij mede voor zijn beide strijdmakkers hun gage, bij de Admiraliteit te Amsterdam⁵.

Meer succes had Christiaan als kunstschilder. Weliswaar is hij in vergetelheid geraakt, maar toch is van zijn hand een aantal geïtalianiseerde landschappen en portretten bewaard gebleven. De Utrechtse universiteit bezit van hem een portret van burgemeester Hendrick Moreelse (1615-1666). Bekend is ook wel zijn “Familie Portret In Een Landschap Voordat Duurstede Casteel”. Een vrolijk tafereel van een fraai uitgedoste familie, poserend in een Hollands landschap waarin achter geboomte het toen nog complete kasteel van Wijk bij Duurstede oprijst.

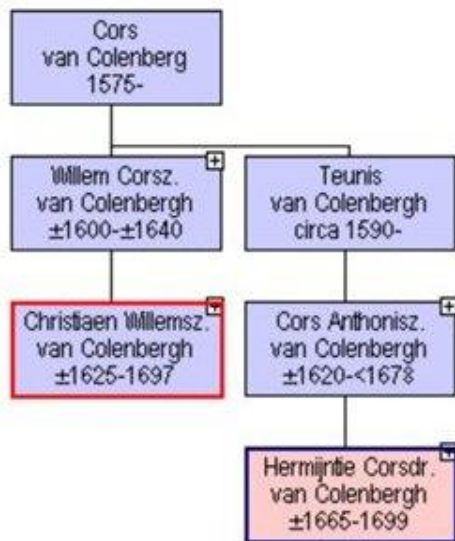
Belangwekkend is dat Van Colenbergh in bepaalde voorstellingen een beeldtaal gebruikte, die wat verder gaat dan een hondje als symbool van huwelijksrouw. Een goed voorbeeld daarvan is het enige werk dat het Utrechtse Centraal Museum van hem bezit, wederom een “Portret van een familie”. Niet toevallig houdt de jongeman links in het bijzijn van zijn vader zijn hoed in de hand. Dat was een gebruikelijk teken van respect tegenover ouders en meerderen, en dus een blijk van een goede opvoeding. De reden dat de vader met enige trots naar zijn zoon wijst wordt echter vooral verbeeld door het paard, waarvan de jongeman de teugels vasthoudt. Het paard is tam en kalm, goed gedresseerd dus. En wij mogen geloven dat zoonlief dat ook is:

*Juyst even als ghy siet dit peerd seer weeldrigh springhen
Totdat de spoor hem streeckt, tot dat de toom hem dwinght,
Neemt van hem spoor, of toom, dan slaat het, of het springht
Neemt van de jeugd de tucht ghy sultse niet bedwinghen*

Anders gezegd: “Betemt de jeughd, Soo doet sy deugd”. Het schilderij is een familieportret maar het verkondigt tevens de toen heersende pedagogische opvattingen, die teruggrijpen op de in de 17de eeuw populaire ideeën van Ecclesiasticus en Plutarchus (aldus de kunsthistoricus Wayne Franits)⁶.

Familiebanden?

Je wilt een parel als Christiaan van Colenbergh uiteraard graag toevoegen aan je familie. Dat is nog niet zo eenvoudig. Er is het een en ander aan “circumstantial evidence” te vinden, maar een echt bewijs is er bij gebreke aan geboorte/doopgegevens niet. Uit diverse notariële akten is zeker dat Christiaan een zoon was van Anna van Schaijck⁷. Toen zij in 1641 hertrouwde was zij weduwe van ene Willem Corsz. [van Colenbergh]. Ik veronderstel nu dat deze Willem samen met een hypothetische broer Teunis zoons waren van een hypothetische Cors [van Colenbergh]. En die Teunis zou dan de grootvader moeten zijn van “mijn” Hermijntje....

Wie het beter weet, mag het zeggen !

Hilbrand de Bruijn hilbrand.debruijn@xs4all.nl

Bronnen:

¹ Welgeteld één kaartje heb ik gevonden waarop het minuscule gerecht Colenberg ingetekend is: “Samenvoeging van gemeenten, toestand in 1795 waarvan uitgegaan is”. Dit overzichtje, gedateerd januari 1962, is afgedrukt in: Schaik, Wim van, In de maat en uit de pas, Utrechtse dorpsbesturen 1780-1813; 2019, blz. 46.

² Het Klooster, Utrechtse buitenplaatsen, Provincie Utrecht
<www.utrechtsebuitenplaatsen.nl>

³ Tentoonstelling De Geschiedenis van de Utrechtseweg, Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen, 2015.

⁴ Historische Kring d’Oude School, Het klooster Vredendaal. De Bilt, 2006/2007.

⁵ Procuratie d.d. 21-04-1655, akte 483, notaris N. de Cruyff te Utrecht.

⁶ Franits, Wayne E. 1990. 'Betemt de jeughd/Soo doet sy deugd': A Pedagogical Metaphor in Seventeenth-Century Dutch Art. Leids Kunsthistorisch Jaarboek 8 217-227. Franits geeft Christiaen per abuis de naam "Van Coudenberg".

⁷ O.a. het testament van Christiaen's tante Magdalena van Schaijck. Datum 03-03-1673, akte 61, notaris C. van Vechten te Utrecht.

Tijdschriftennieuws

door Hetty Venema

Cronyck de Geyn, jg. 43, nr. 1-2021

cronyckdegyn@museumwarsenhoeck.nl), René van Haarlem: Roeien op het grondgebied van Jutphaas en Vreeswijk en na 1971 Nieuwegein (deel 1) [de oprukkende stad; de geschiedenis van de waterwegen; vaarwater voor roeiboten; roeiverenigingen; de Varsity in Jutphaas tussen 1940 en 1971, met vele mooie foto's]; René Blom: Jack Grondel – Een bijzondere wereld [Jack Grondel is de nieuwe directeur van de Museumwerf Vreeswijk en een man van het water. Al vanaf zijn 2e jaar ging hij met zijn ouders mee met een plezierboot, die in de Grift in Utrecht lag. Later leven werd hij de trotse eigenaar van een paar schepen. Als volleerd scheepswerktuigkundige begon hij zijn loopbaan bij de HK, de vroegere Coöp-fabriek, waar hij ook twee stoomketels draaiende moest houden]; Cisca de Ruiter, organisatiemedewerker Museumwerf: een museumstuk in drieën gezaagd [het Vreeswijkse zandschip Christina waarover al meerder keren in de Cronyck is geschreven. Opmerkelijk is dat de Museumwerf voor haar behoud gewoonweg de zaag erin zette ...]; Loes Slooten-Glimmerveen en Bart Jan Damstra: Het boerenleven langs de Nedereindseweg in Jutphaas, deel 1 [Ben van Schaik, geboren in 1948 in de boerderij Nedereindseweg 558-560, gelegen aan de Achterdijk in Rijnenburg. Het voorste gedeelte van de boerderij wordt nu grondig verbouwd, hier komt de zoon van Ben en zijn vrouw Corry te wonen. Ben en Corry hebben in 1979 hun huidige huis met stal erbij laten bouwen. Dit huis ligt aan de Nedereindseweg 564]; Jaap Boersema: Voorhaven Koninginnensluis – het huidige remmingswerk [6 foto's tussen 1970 en 2009]; Bart Jan Damstra: Nieuwegein op de kaart: Vreeswijk gevormd door water [aandacht voor Vreeswijk en haar waterwegen. Uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid en capaciteit door de eeuwen heen. Veranderende natuurlijke omstandigheden zorgen in de loop van de tijd voor de nodige hoofdbreken. Gebrekkig onderhoud en toenemende scheepvaart zijn aanleiding voor planvorming en uitvoering van nieuwe sluizen en kanalen]; Martijn Oosting, omgevingsmanager KWA+: Doorslag: nieuw hoofdstuk in een rijke historie [Bij ernstige droogte wordt West-Nederland via de Doorslag en de Gekanaliseerde Hollandse IJssel voorzien van extra water. Bij de noodzakelijke uitbreiding van de aanvoercapaciteit blijken vernauwingen bij een sluis en een brughoofd in de

Doorslag grote knelpunten te vormen]; Els van Mourik: 500 jaar Anna van Rijn (1) [Anna van Rijn van Jutphaes is ongetwijfeld een van de bekendste vrouwen uit de geschiedenis van Nieuwegein. Haar levensloop is nog steeds omgeven door raadsels: hoe heette ze nu eigenlijk, hoe oud werd ze en had ze twee grafstenen?].

De Biltse Grift, jg. 30, nr. 1, maart 2021 (historischekringdebilt.nl), Kees Floor: De tol bij de Vuursche Steeg [in Bilthoven staat op de hoek van de Maartensdijkseweg en de Vuursche Steeg een voormalig tolhuis. Van 1838 tot 1948 moesten weggebruikers daar betalen om verder te kunnen. Het beëindigen van de tolheffing ging niet zonder slag of stoot]; Jacques Reijniers: ASM International: Bilthoven als bakermat van een wereldspeler in de halffeleiderindustrie [ASM ontwerpt, fabriceert, verkoopt en onderhoudt zijn productiemachines voor de fabricage van chips voor de halffeleiderindustrie en heeft een rijke en innovatieve historie in deze wereldwijde industrie]; Leo van Vlodorp: Kroniek van De Bilt 2020; Abe Postema: De Bilt toen en nu [een bosweg , huidige Boslaan, nabij het station]; Berbard Schut: Een imaginaire wandeling door het Bilthoven van de oorlogsjaren [een wandeling kriskras door het Bilthoven van de oorlogsjaren. Op zoek naar de sporen van de oorlog, Heidepark, Pleineslaan met de half weggezakte bunker), de bunker bij Tollenslaan 8 van de heer Brugman, Gaudeamus, Van Dijckschol, de Montessorischool, een eenmansbunkertje op de hoek Beethovenlaan-Soestdijkseweg, de collaborateurs, plaatsen van verzet, de fotograaf Salomon de Wolf en zeven anderen werden gefusilleerd voor zijn huis op de Soestdijkseweg 53, de gaarkeukens, de razzia van oktober 1944]; Wim Krommenhoek: Kunst in De Bilt: een reis langs beelden in onze gemeente 8 [kunst rond het RIVM].

Historische Kring Maarssen, jg. 48, nr. 1-2021 (historischekringmaarssen.nl), Wally Smits: Criminaliteit in Stichtse Vecht (1530-1811) Deel 1, Veroordelingen wegens landloperij, waar er honderden van waren, kwamen het meeste voor. De veroordeelden werden in het openbaar gegeseld en bovendien ook nog eens gebrandmerkt en vervolgens verbannen [ligtekoyen, straatschenders, glasesmijters]; Jos Odekerken: Ten zwaarde verwezen [hoe werd enkele eeuwen geleden in de Vechtstreek rechtgesproken? Een waard die zijn beroep goed uitoefende, kon rekenen op het respect van zijn medeburgers, zodanig zelfs dat in sommige steden zijn getuigenis even zwaar woog als die van twee burgers tezamen]; Ria Tijhuis: De wandeling van De Pijper in 1916 – een terugblik, Deel 12; Bob Mante: Een kostelijk geschenk aan Maarssen; een weiland dat altijd groen blijft! [Kees Spelt jr. toen nog wonende in De Bilt, liep al lang te denken over een mogelijke bestemming van de boerderij en het land. Hij schreef in 2001 een historische studie in het kader van een mogelijke herbestemming met de titel: Hofstede Elsenburg]; Rob Franse: De firma

Verdonk, In 113 jaar van wagenmakerij via hout, ijzer, doe-het-zelf en vuurwerk naar keukens; Hans Sagel: Uit de Oude Schoenendoos Deel 85 [in de tuin van Westhill te Maarssen in 1920 met een groepje dames, waaronder Maria Euphrosine Bakhuis (1891-1964), Marie van Voorst van Beest (1875-1954), oprichtster van de Westhill Kinderkapel en een tweede foto uit 1934 van een kinderbijeenkomst in de grote zaal van de Westhill-kapel].

Historische Kring Loosdrecht, jg. 48, nr. 211, voorjaar 2021. Van turfwinning tot recreatie, van een onbekende auteur. De verving vond in drie fasen plaats. Reeds in de veertiende eeuw speelde de verving een belangrijke rol. De Loosdrechtse turf werd hoofdzakelijk aan Amsterdam geleverd. Door de ontginningen zijn prachtige natuurgebieden ontstaan. Er ontstond waterrecreatie. Een zwembad kwam in 1902. In 1957 werd het Plassenschap opgericht. Er zijn plannen voor een nieuw dorpscentrum en voor het helderder maken van het water door het graven van diepe putten. Cor Lam: het Boelhuis waar verkopeningen plaatsvonden, aangekondigd door de notaris. Boeldag inboedel Johannes Timmerman 1932 (advertentie). Jasper Daams: de kasboeken van smid Daams, oudste boek van 1896 van Jasper Daams, twee zonen werden ook smid: Freek en Cornelis. Over de werkzaamheden, vermelden van klanten, totaal 6 kasboeken. Annet Werkhoven-Scherpel: het dagboek van mijn tante (2), vervolg van periodiek 209, Bep Scherpel. Cor Lam: Het tientje van Lieftinck, september 1945. De Nootweg in 1948, beschreven door Joop Olie, bewerkt door Arie de Kloet. Beschrijvingen van de huizen met veel afbeeldingen. De melkbus van Jaap Mur. Op de bus staat J. Mur en Oud-Loosdrecht, overgebracht na restauratie naar De Magneet, het verenigingscentrum.

Tips en weetjes door Hetty Venema

Boeken: Göring, Hitlers tweede man door dr. A.P. van de Bovenkamp en dr. H. van Capelle, uitgever Lantaarn Publishers.

Ruim 1100 foto's, de schrijvers hebben tal van archieven in Europa en de Verenigde Staten bezocht. De foto's uit dit boek komen voornamelijk uit de archieven van de National Archives en de Library of Congress, waar fotoalbums van Göring liggen. Ook spraken zij sinds 1974 met o.a. Edda, de dochter van Göring, Johanna Wolf, secretaresse van Hitler, Albert Speer, architect en later minister van Bepanning.

Spionnen in het Veen, Anne Doedens vertelde hierover op onze bijeenkomst van 10 maart j.l. Tussen de grens met Holland en De Bilt reisden in 1525 twee spionnen rond. Het waren Peter Aelmanszoon, de secretaris van de stad Naarden en de stadsbode Meyns Keeck. Ze probeerden informatie te verzamelen over de ouderdom van de dorpen in de grensstreek en de eigendomsverhoudingen. Peter Aelmans heeft er een buitengewoon levendig

en avontuurlijk verslag over geschreven. Te downloaden als e-book [onlinemuseumdebilt.nl], een bijdrage van vijf euro wordt op prijs gesteld.

In Finsterwolde stierf dezer dagen een 88-jarige vrouw. In het sterfhuis treurden 128 familieleden, en wel 5 dochters, 3 schoonzons, 1 schoondochter, 54 kleinkinderen, 64 achterkleinkinderen en 1 achter-achterkleinkind. In den dood waren haar voorgedaan, behalve haar man, 75 kinderen, klein- en achterkleinkinderen.[Leiden.courant.nu, 2 februari 1878].

De ommuurde stad: conservator stadsgeschiedenis René de Kam heeft een YouTube filmpje van zeventien minuten gemaakt waarin hij kijkers meeneemt door de zalen van het museum. Hij vertelt daarin de achterliggende verhalen over Utrechtse die dagen en nachten de stad moesten bewaken. De stadsverdediging bestond van 1122, toen Utrecht stadsrechten verkreeg, tot aan de sloop in 1830. Door de eeuwen heen veranderde de ommuurde stad telkens in het streven de wapenwedloop bij te houden.[De Telegraaf 19-1-2021].

Utrecht.75 jaarvrijheid.nl: diverse verhalen en filmpjes uit en over de Tweede Wereld Oorlog.

GensDataPro, Bas Wilschut heeft duidelijke filmpjes gemaakt over het gebruik van GDP3. Te zien op YouTube. Zoals: kennismaking met GensdataPro; een bron invoeren; foto's en dossier; opvoeren van een getuige vanuit een bron; WieWasWie en nog veel meer.

Uit Amstelland, nr. 121 van februari 2021, p. 9: Oldmapsonline.org: ca. 400.000 kaarten op plaatsnaam of regio doorzoekbaar op tijd en andere kenmerken, met aanwijzing hoe te zoeken.

Lezing: '1945, jaar van contrasten', door Ad van Liempt op donderdag 29 april 2021 in de bibliotheek in het Stadhuis tussen 20.00 en 22.00 uur [Cronyck de Geyn, jg. 43, nr. 1-2021].

Van de Historische Kring Tussen Rijn en Lek is de index van alle tijdschriftartikelen tussen 1967 en 2017 terug te vinden op hun website tussenrijnenlek.nl. Via een link is de pdf te bekijken of te downloaden.

En kijken jullie ook wel eens op facebook voor de afdelingen van de NGV? Doen!

De Academie voor Genealogie biedt elke maand een gratis talkshow aan via Zoom. Tot de zomer iedere tweede donderdag van de maand, telkens vanaf 19.30 uur. Inschrijven kan via de blauwe knop op hun website:

<https://academievoorgenealogie.nl/talkshows/>

PALEOGRAFIE OPGAVE

Transcriptie Stichtse Heraut nr. 1 – februari 2021

Op huyden den 21 september 1669 sijn voor mij Focke Hylckes mede burgemeester als in desen geordonneerde comissaris geassocieert met d' secretaris J. Fockens door wettelijcke citatie ten versoecke van Olef Reyners curator over Thijs en Monte Thomes nagelatene kinderen van Thomes Thijs ende Trijntien Heymens in de secretary gecompareert: Jan Heymens oome van voors. kinderen burger der stede Stavoren, ende hebben d' voors. kinderen als veniam eligendi van curatoren hebbende tot haar curator genomineert ende gekoren haren ome Jan voors. dien de curatele in plaatz van sijn overledene broeder Joost Heymens heeft aangenomen onder ede in forma, omme des voors. kinders profijt te soecken schade te schouwen ende voorts generalijck neffens Olef Reyners als curator voor desen bevesticht te doen ende laeten, in voegen aen getrouwe curator schuldich is ende behoort te doen, waar voor ende voor quader cure hij all sijne goederen hebbende gehypotyceert ende desen

Bron: HUA, notaris D. Houtman, inv.nr. U127a008, aktenr. 8 d.d.12-01-1713

INHOUSOPGAVE

VAN DE REDACTIE.....	25
VAN DE VOORZITTER.....	26
AFDELINGSNIEUWS.....	27
Agenda ALV 14 april 2021.....	27
Notulen ALV 9-12-2020.....	27
Jaarverslag 2020.....	29
Videolezingen Jan Ritsema van Eck.....	30
Oproep hulp videobijeenkomsten.....	31
Nieuwe leden.....	32
Nieuwe leden stellen zich voor.....	32
Verslag videolezing 10-2-2021 Reizen in de 19 ^e eeuw.....	32
Verslag videolezing 10-3-2021 Online museum De Bilt.....	36
DIVERSEN.....	37
Dameslijn Matrilineaire stamreeks Caharina Staal.....	37
Kwartierstaat Jacobus Gerhardus van Niftrik.....	38
Colenberg: hoveniers, schepenen en een schilder.....	41
Tijdschriftennieuws.....	46
Tips en Weetjes.....	48
Academie voor Genalogie geeft talkshows via Zoom.....	49
PALEOGRAFIE.....	50
Transcriptie nr 1 – februari 2021.....	50
Nieuwe opgave.....	51
Inhoudsopgave.....	52
Oproep Stichtse Heraut digitaal ontvangen.....	52

Wilt u de Stichtse Heraut digitaal ontvangen?

Stuur dan een e-mail aan Toos Greveling ledenadministratie@ngv.nl onder vermelding van uw lidnummer, naam, adres, postcode, woonplaats en e-mailadres. U krijgt dan de Stichtse Heraut per e-mail als PDF-bestand toegezonden. U ontvangt dan geen papieren versie meer.

Als u e-mail hebt, krijgt u natuurlijk de aankondigingen voor de activiteiten van uw eigen afdeling, maar kunt u zich ook gratis opgeven voor de mailings van andere afdelingen van de NGV. Ga hiervoor naar de website van de NGV.